

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Δέκατον καὶ τέταρτον ἀριθμοῦμεν χρόνον,
κι' ἔδρα τὸ Πτολίεθρον εὐκλεῶν ἀγώνων.

Τοῦ Μαῖου δεκαέξη,
μπόλικος παρὰς θὰ τρέξη.

Ἔτος χίλια κι' ὀκτακόσα κι' ἑννεήκοντα κι' ὀκτώ,
τὸν Ἑτὲμ-Πασσά γιὰ δῶρο σὰς χαρίζω διαλεκτό.

Ποῦντος ἑξακόσα κι' εἰκοσιεπτὰ,
κι' ἀδειάσαν οἱ Τοῦρκοι χώματα δεπτὰ.

Ἦσ' τὴν Κουτσοῦβλιανὴ τὴν σκλάβαν,
ποῦ σκορπᾷ φωτισταῖς καὶ λάβαν.

ὦ χωρὶς, ποῦ καὶς τὰ σπήτια, τοὺς σταυροὺς, τὰ μνήματά σου,
τί ἔντροπαῖς ἀσπρίζει μαύραις ἢ καπνίλα τῆς φωτιᾶς σου.
Μὲς ὅτ' ἡ στάκτη σου τῆς Δόξας θεμελιόνετ' Ἑκκλησίαν,
κάθε σπῖθα κι' ἓνας ἥλιος, κάθε φλόγα καὶ δροσιά.

Κατάκτησις Ἑλληνικὴ
χωρὶς νὰ παίξῃ μουσικὴ.

Κι' ἔγραψεν ὁ Περικλῆτος: « Ἀδελφε μου Φασουλῇ,
ἔγλυψαν κι' οἱ Θεσσαλοί,
κατακτοῦμε τὴν Ταραύτσαν, κατακτοῦμε καὶ τὴν Φοῦρκαν,
σκάσε, Τοῦρκε, σκάσε, Τοῦρκε. »

Φασουλῇ μου θεριακλῇ
ἤγαμε ὅτ' οὐκ ἀουκλῇ,
πᾶμε καὶ ὅτ' ἡ Ἀσπρὴ Βρύσι
τὸ λαιμό μας νὰ δροσίσει.

Ἐμπρὸς ἱππεῖς καὶ πυροβόλα,
πίσω, Τοῦρκοι κουρελῆδες,
πᾶμε ὅτ' οὐκ Μεσενικόλα,
κι' ὅλ' οἱ Μεσενικολῆδες
ἔβγῃκαν ἔξω νὰ μᾶς ὀδοῦν
καὶ χαρούμενοι πηδοῦν.

Ἦγαίνα κι' ἐγὼ γιὰ χάξι,
σὰν χωλὸς ἐχώλαινα,
βρέ καλῶς τὸν, μὲ φωνάζει
μὲ Μεσενικόλαινα.

Ἦ παντιέρας μας ἔψηλὰ
καὶ ὅτ' οὐκ Σάββα Μαγουλᾷ
ἔγρηγορα νὰ φθάσωμε
δίχως ν' ἀποστάσωμε.

Τί χαρά! τί πατατράκα!
ἔαναχαῖρε, Καλαμπάκα,
καὶ χωρὶς περικαλλὰ...
μᾶρς καὶ γιὰ τὰ Τρίκκαλα.

Πᾶμε καὶ μὲς ὅτ' ἡ Καρδίτσα,
βγαίνουν ἄνδρες καὶ κορίτσα,
πᾶμε καὶ ὅτ' οὐκ Δομοκὸ
δίχως μᾶρς πολεμικό.

Πᾶνε πιά τὰ ξαφνικά μας,
καὶ τὰ Φάρσαλα ὀκτὰ μας,
μὲ Στρατὸ μαζὶ καὶ Στόλο
μπαίνομε καὶ μὲς ὅτ' οὐκ Βῶλο.

Βρέ καλῶς σὲ ἔβρηκα πάλι,
γῆ τοῦ Κώστα τοῦ Τοπάλη,
καλῶς ὥρισε μὲ λέγε
κι' ἀπὸ τὴν χαρὰ τοῦς κλαίνει.

Τώρα ρίχτε τὸ βαρεῖα,
δόξα ὅτ' οὐκ Βασιλείο,
μὲ τὰ τόσα τοῦ χωρὶς
ἤγαμε τὸ Πήλιο.

Ἰδρωτὰ ποτάμι χύνω,
σκυλοκάψα, σκόνη, μυῖγα,
πᾶμε καὶ ὅτ' οὐκ Βελεστίνον
καὶ ὅτ' οὐκ Πλάτανο τοῦ Ρήγα.

Καί ξαπλόνομ' ἐκεῖ πέρα
καί φουμάρω ναργιλέ,
καί τὸν κόσμον τὸν χαλὲ
τὸν μουτζῶν πέρα πέρα.

Νὰ κι' ὁ Ρήγας ἔμπροστά μου μ' ἓνα δάφνινο στεφάνι,
μέσ' ὅτ' ἀμάτ' αὐτὸν μετ' αὐτῶν
κι' ὁλοένα μ' ἔρωτ' αὐτῶν
γιὰ τὸν δεύτερο τὸν Ρήγα, δηλαδὴ τὸν Ντεληγιάννη,
ἂν θάλλῃ ὅτ' ἐστὶν Θεσσαλία μὲ παράταις καὶ στεφάνια
κι' ἂν θὰ πῇ καθὼς καὶ τότε τοῦ Τοπάλη τὴν σαμπάνια.

Ἰσως ἴσως ὅταν φύγῃ κάθε λαίμαργο κοράκι
νὰ δεχθῇ τὸν Θεωράκη,
καὶ σὲ τρώπαια καββάλα
νέλλῃ τοῦτος ὅστερα
μὲ τὰ χεῖλη τοῦ τὰ λάλα,
κορωνῶν λαλίστερα.

Τέτοια τοῦπα, Φασουλῇ,
μὲ συγκίνησι πολλή,
ὁ δὲ Ρήγας τῶν Φερῶν
μοῦπε «τοῦτο τὸ στεφάνι
στεῖλε το πρὸς τὸ παρὸν
ὅτ' ὁ Ντεληγιάννης
γιὰ νὰ μὴ τὸν ἔντροπωμαι,
καὶ κατόπιν βλέπομε.»

Τὶ χαρά μας, τὶ χαρά!
πᾶμε καὶ ὅτ' ἐστὶν Ζαγορά.
Βρὲ καλῶς τὸν Περικλῆ,
ποῦ μᾶς φέρνει σωτηρία,
ἤλθ' ἀπὸ τὸ Δαουκλῆ
γαϊδουροκαββαλαρία.

Πρῶτος πρῶτος προχωρῶ
κι' ἄφησα τοὺς ἄλλους πίσω,
φέρτε ὅτ' ἐστὶν γρήγορα νερό
τὸ γαϊδοῦρι νὰ ποτίσω.

Φέρνω τάξι, φέρνω νόμο,
ντοῦρος ἀριθάρια,
βάρδα μὲ πρὸς νὰ πάρω δρόμο,
μπεῖκα καὶ ὅτ' ἐστὶν Λάρισα.

Βάλετε, παιδιὰ, νὰ πιῶμε
καὶ καθίστε νὰ τὰ ποῦμε.
Τόκα μιά... καλῶς σὰς βρῆκα
μὲ τὰ πρῶμα τὰ σῦκα.

Τὸν χορὸ μαζί μου πιάστε
μὲ τοὺς ἄλλους μουσικῆς,
καὶ τὴν γύμνια σας σκεπάστε
μὲ τὰ φύλλα τῆς συκῆς.

Γκάπ καὶ γκούπ ἢ μπασαβιόλαις
κι' ἄδειασαν ἢ ζῶναις ὅλαις.
Ρίχτε το ὅτ' ἐστὶν φαγοπότι
καὶ μᾶς ἄδειασαν τὴν πρώτη.

Ρίχτε σμπάρα ὅτ' ἐστὶν ἄερα
κι' ἄδειασαν καὶ τὴν δεύτερα,
γεῖα χαρὰ σὲ κάθε σπῆτι,

μᾶς ἄδειάζουν καὶ τὴν τρίτη,
φεύγουν κι' ἀπὸ τὴν τετάρτη,
γεῖα σου γέρο Μποναπάρτη.

Πᾶν ἢ ζῶναις ἢ μεγάλας,
πᾶν οἱ βόγγοι, πᾶν ἢ γρίναις,
κρίμα ποῦ δὲν εἶναι κι' ἄλλαις
γιὰ ν' ἄδειάσουνε κι' ἐκεῖναις.

Μᾶς ἄδειάσανε τῆς ζῶναις, καὶ τὸ κάθε παλληκάρι,
ποῦ γιὰ πόλεμο σφριγᾷ,
τὴν ἄπλῶν γιὰ καυγᾷ
κατακόκκινο ζωνάρι.

Ἐστὶν γαϊδοῦρα σου καββάλα
πρῶτ', βράδυ, μεσημέρι,
κατακτῶ ὅτ' ἐστὶν δικὰ μας μέρη
μὲ τὸ πένα, μὲ τὸ πάλια.

Δίχως σέλα καὶ καπίστρι
σωτηρίαν ἀναγγέλλω,
καὶ νικῶν μεγάλων οἱ στροί
μοῦ γανόνουν τὸ τσερέλο.

Ἦλιος καλοκαιρινός
καταψήνει τὸ κορμὶ,
κι' ἐξω μία πιθαμὴ
ἔβγαίν' ἢ γλῶσσα καθενός.

Κι' εἰς εἰρηνικὸν ἀγῶνα
δίχως αἵματος σταγόνα
λαόνεις, ρέβεις, μαρτυρεῖς,
κι' ὅλο καὶ πεζοπορεῖς.

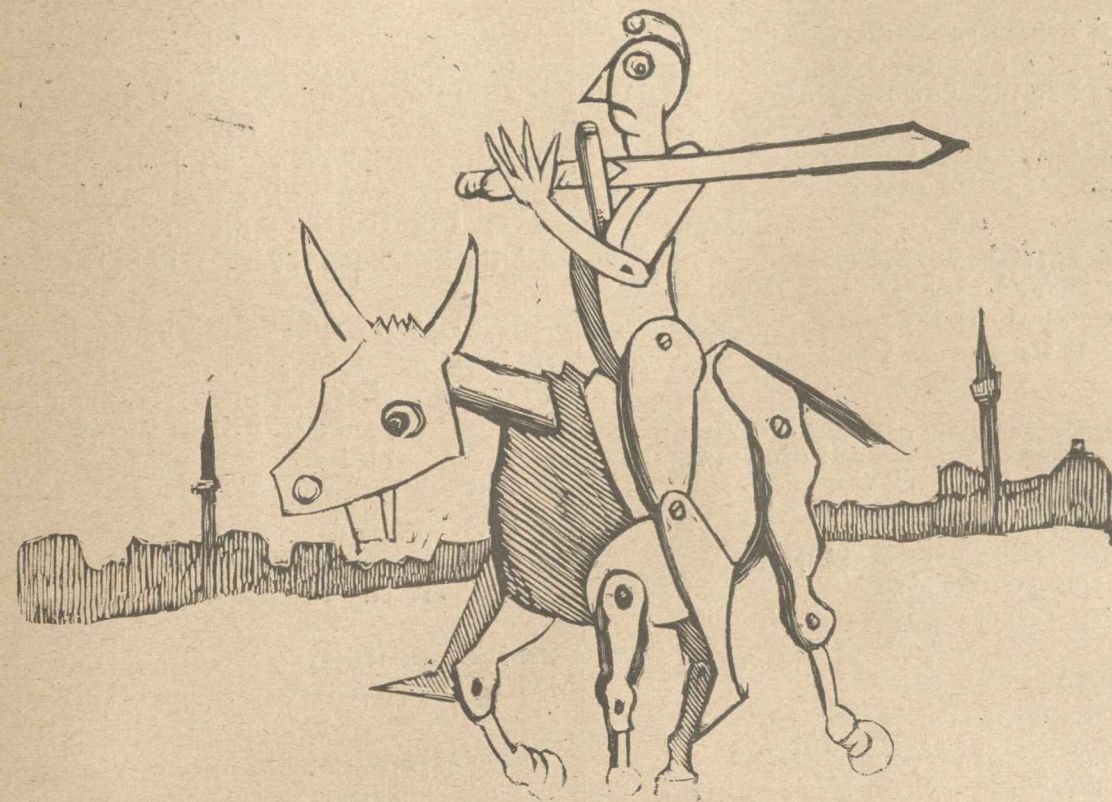
Εἰς τοῦ βίου τὰς τροπὰς
σῶμα καὶ μαλὸ κουράζεις,
κι' εἴτ' ἔμπρὸς ἢ πίσω πᾶς
ρόζους ὅτ' ἐστὶν ποδάρι βγάξεις.

Δίχως σέλα, Φασουλῇ μου,
κάμπους καὶ βουνὰ διαβλίνω,
καὶ δὲν ξέρεις τί παθαίνω
μὲ τὸν Μεσενικολῇ μου.

Φάσματα νεκρῶν προγόνων,
τρώπαια κλεινῶν ἀγῶνων,
Μαραθῶν καὶ Σαλαμῆς,
κι' ἄλλα τέτοια φουμαρᾷ,
σὰς ἐδείξαμε κι' ἐμεῖς
πῶς δὲν τρώμε κούμαρα.

Ἐπληρώσαμε τὰ χρέη,
φεύγουν Γκέγκηδες κι' Ἑβραῖοι,
φεύγουν οἱ κατακτηταί,
φεύγουν οἱ καταστροφεῖς,
ποῦ δὲν ἔτυχαν ποτέ
σοβαρὰς ἀνατροπῆς.

Καταργοῦμε κάθε φόρο,
ὅτ' ἐστὶν μεζὲ τοὺς πέρνομε,
καὶ τῆς ἑλευθερίας τὸν σπόρο
ὅτ' ἐστὶν ἀγροῦς μας σπέρνομε.

Βλέπω καὶ πεζοὺς κι' ἵππους
μὲ ρομφαίαν ἀστραπῆς,
βλέπω στράτευμα ὁρμαῖον
σὲ χωράφια γόνιμα,
μένει σταθερὸν κι' ἀκμαῖον
ὅλον μας τὸ φρόνημα.

Μὰ κι' ἐγὼ σὰν πατριώτης
τρέχω πάλιν ἑμμανῆς,
θάρρος, μένος, γενναϊότης,
καὶ δὲν τῶστίφει κανεὶς.

Πάλιν μᾶς κεντοῦν οἱ πόθοι
τῶν ὀνείρων τῶν χρυσῶν,
καὶ τὸ σθένος τὸ πεσὸν
κατ' αὐτὰς ἀνεπετρώθη.

Χαῖρε, Θεσσαλίας γῆ,
ποῦ μᾶς ἔφερες μετ' ἄλδεις,
νικημέν' οἱ Τουρκαλάδες
φεύγουν τώρα σὰν λαοί.

Χαῖρε, Θεσσαλίας χώρα,
πέρασι δὲν ἔχει τώρα
κάθε Τουρκικὴ μονέδα, κάθε Τουρκικὸς παρὰς,
φεύγουν καὶ διὰ θαλάσσης, φεύγουν καὶ διὰ ξηρᾶς.

Κρίμα ποῦ καὶ σὺ δὲν εἶσαι, θρέμμα γενεᾶς ὡμῆς,
μέσ' αὐτὸ τὸ πανηγύρι,
πρῶτα φεύγουν τὰ φεσάκια κι' ὅστερα τραβοῦμ' ἐμεῖς
καὶ τὰ βρίσκομε χαζίρι.

Μίαν ὥρα πρὶν νὰ πᾶμε ὅτ' ἐστὶν κατακτηθέντα μέρη
φεύγει τῆς Τουρκίας τὰ σκέρι,
καὶ μὲ τόσαις τσιριμόναις ἀντρέ βού μᾶς λέν οἱ Φράγγοι
καὶ τοὺς πέρνομε φαλάγγι.

Μὰ καὶ σὺ, βρὲ βλάμη, ζῶσου
τὸ σπαθὶ τὸ κοπερὸ
κι' ἔλα πότισε τὸ ζῶ σου
μὲ τοῦ Πηγειοῦ νερό.

Βάλε πάλια, πάρε πένα,
καὶ τραγουδοῦσε μ' ἐμένα:
Χαῖρε, γῆ τῆς Θεσσαλίας, ἔγινες ληστὴν λημέρι,
κι' ὁ Θεὸς μονάχα ξέρε
τὴν καὶ ποῖαν ἡμέρα
θ' ἀπομείνης ἑλευθέρη
κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ προϊόντα
τοῦ πολέμου τοῦ δεινοῦ,
ποῦ μᾶς σήκωσε τὸν νοῦ
καὶ τῆς σήμερας μᾶς τὰ φόντα.

**Τύμβος Τούρκων προσφιλῶν
εἰς τὴν γῆν τῶν Θεσσαλῶν.**

Κι' ἔγραφεν ὁ Περικλῆτος: «Σ' ἀναγγέλλω, σαμιαμῦθι,
πῶς ὅτ' ἐστὶν Θεσσαλῶν τὸ χῶμα τύμβος Τούρκικος ἐστῆθη,
ἐνθυμίζων τὴν μεγάλην
κι' ἀλησμόνητόν μας πάλιν.»

Τύμβος ἱερὸς θὰ μένῃ
μέσα ὅτ' ἄλλα μᾶς τεμένη,
κόσμος θὰ τὸν τραγουδῇ,
κι' ὁ πατέρας ὅτ' ἐστὶν παῖδι.

θὰ τὸν δείχνη καὶ θὰ λέη
τοῦ πολέμου μας τὰ κλέη.

Κ₁' ὁ διαβάτης ποῦ περνᾷ
σκύπτει καὶ τὸν προσκυνᾷ,
νὰ μὴ βρέξη, νὰ μὴ στάξη...
σκύπτω, προσκυνῶ τὸν τάφο,
εἰμ' ἐμπρὸς τοῦ καὶ σοῦ γράφω
Μᾶν τοῦ μηνὸς δεκάξη.

Ἐνας ἔγγονος ῥωτᾷ
τὸν παππούλη του τὸν γέρο
γὰ νὰ μάθῃ τὰ καὶ τὰ,
ποῦ τὰ ξέρεις καὶ τὰ ξέρω.

Κ₁' ὁ παππούλης του τοῦ λείει τὸ μεγάλο παραμῦθι
τοῦ πολέμου καὶ τοῦ τάφου, πότε ποῦ καὶ πῶς ἐστῆθη.

Σταματήσετε τὸ βῆμα
ἔμπρὸς τοῦ τύμβου τὰ λιθάρια,
μὴ σιμώνετε ἑστὸ μνημα,
ποῦχει Τούρκικα κουφάρια.

Σιγηλοὶ νὰ τὸ περνᾶτε,
μὴ τοὺς ἴσκιους των ξυπνᾶτε,
μήπως καὶ βρυκολακιάσουν μὲ πηδήματα μεγάλα
καὶ μᾶς βάλουν ἑστὴ φευγάλα.

Διαβάτα προσοχῇ,
μὴ τὸ βῆμα σου ταχὺ,
ἄλλως φύγε, δυστυχῇ.

Εἰς αὐτὸ τὸ μνημ' ἀπάνω
κόλλυθα κ₁' ἐγὼ θὰ κάνω
μὲ μιὰ κόκκινη παντιέρα,
καὶ ξυλένιος Σακαράκας,
βαρδιατόρος καὶ μπαστάκας,
θ' ἀλαλάζω νύκτα ἡμέρα:

«Εἰς τὴν γῆν αὐτὴν κοιμούνται Τουρκαλάδες μαχηταί,
πολεμήσαντες ποτὲ
μὲ τοῦ πρώτου Βασιλείου τοὺς δαφνοστεφεῖς λογάδας
καὶ μ' ἐμὲ τὸν τσελεπῇ,
ποῦ βρεγμένος σὰν παπῖ
ἡγήα κ₁' ἡῦρα γιὰ κρυφῶνα μιὰ κουφφα τῆς μπουγάδας.»

Ἐπιστολὴ τοῦ Φαδουλῆ.

Κ₁' ἔγραψεν ὁ Φαδουλῆς
ἄνευ πάθους καὶ χολῆς :

«Ἀδελφέ μου Περικλέτο, μὲ τὸν τύμβο ποῦ μοῦ λές
σ' ἐννοιαίς μ' ἔβαλες πολλάς.
Κ₁' ἀπὸ μέρους μου νὰ κλάψῃς
τὴν φεστού παλληκαριᾶ,
καὶ ἑστὸ μνημα των ν' ἀνάψῃς
ὁρὸ δεκάρικα κεριά.

Πατριώτης νὰ φανῇς,
καὶ τοῦ τύμβου νὰ γενῇς

ἄμισθός του βαρδιατόρος
καὶ φρουρὸς τροπαιοφόρος.

Δι' ἐξόδων μου νὰ πάρῃς ἕναν Χόντζα κᾶν Δερβίση
λίγα Τούρκικα συχώρια λιγερὰ νὰ κελαϊδήσῃ.

Κ₁' ὅταν κάποτε σκοντάβῃς
σὲ νεκροῦ ἑδικοῦ μας σῶμα,
ποῦπεσε γενναῖο πτώμα,
μὴν τὸ πέρνης, μὴν τὸ θάβῃς,
κ₁' ἄφινέ το, Περικλέτο, μὲς ἑστὸς δρόμους σὰν φορῆμι,
καὶ γιὰ Τούρκους λέγε μόνον «αἰωνία των ἡ μνήμη.»

Ἐστὴν νεκρὴ τὴν λεβεντιά μας μὴ τιμαῖς καὶ Μανωλιῖ,
δὲν ταιριάζουν ἑστὸς ραγιαδες κυριάρχων μεγαλεῖα.
Τάφοι τῆς ἁς εἶναι μόνον ρεμματιαῖς, βουνὰ καὶ κάμπι,
μήπως κ₁' ὁ Χαμίτ θυμώσῃ
κ₁' ἐντολὴ καινούρια δώσῃ
σὰν καὶ πρὶν ἑστὴ Θεσσαλία τὸ φουσατο νὰ ξανάμπῃ.

Ὁ τῶν Βουλγάρων Ἡγεμὼν εἰς τὴν πρωτεύουσάν ἡμῶν.

Κ₁' ἔγραψεν ὁ Περικλέτος : «μὲς ἑστὰς δράσεις τὰς μυρίας
ἦλθε δὲ κ₁' ὁ Φερδινάνδος, Ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας.

Ἐστὴν Ἀκρόπολι τὸν ἡγήα μὲ τὸν Τσουντα, μὲ τὸν Φίλο,
καὶ τοῦ δειξάμε τὸν ἥλιο,
κ₁' ἔγραψεν ὁ Φερδινάνδος ἑστὸν ἑδικό μας Βασιλῆα,
διαμένοντα ἑστὰς Πάτρας,
πῶς ἑπροσκύνῃσε τὴν δόξα τῆς Ἑλλάδος τὴν παλῆα,
ποῦ τοσοῦτους ἔχει λάτρας,
μὰ ἑστὴν τόση του τὴν φούρια
ἔχασε καὶ τὴν καινούρια.

Καὶ ἑστοῦ Ζήνωνος τὸν δρόμο τὸν ὠδήγησα, καλέ μου,
καὶ τοῦ λέγω «ἑδὲς ἐκεῖ,
ἑδῶ μέσα κατοικεῖ
μία σύγχρονος ἀντίκα, τὸ θηρίο τοῦ πολέμου,
ποῦ καὶ τὸ ἑδικό σας κράτος, Φερδινάνδε ζηλευτέ,
τὸ ἑπολέμησε μιὰ ἡμέρα καὶ σὰς τὸκανε κεφτέ.
Κάθε τόσο σφάζε κόβει, κάθε τόσο χασαπιῶ,
καὶ καθὼς ὁ κόσμος ξέρει
ἔκοψε καὶ τὸνα χέρι,
τὸ δεξί του, τὸ ζερβί του, δὲν θυμάμαι τώρα ποῖο.

Κ₁' ἔλεγα ἑστὸν Φερδινάνδο, κ₁' ἔλεγα καὶ ἑστὴ Λουῖζα :
«δὲν γλυτώνεις ἀπὸ τοῦτον, ποῦ καὶ νάχῃς Δράκου ρίξα.»

Ὁ Τάφος, ἑνα κλάψιμο τοῦ Παλαμᾶ πικρὸ
ἑτ' ἑξέχαστο παῖδάκι του, ἑστὸν Ἀλῆα τὸν νεκρὸ.

ἑκεῖ πατέρας τραγουδεῖ
ἑγγελοκάματο παιδί,
κ₁' ὁ πόνος οἰστρὸς γίνεται κ₁' ἐκλάμπρου τέχνης ρίμα,
ποῦ μεγαλόνει μὲς ἑτ' αὐτὴ τὸ παῖδακίσιο μνημα.

Ἀντώνιος Τριφύλλης, Κάρταλης Παρμενίαν,
ὁρὸ γέρι προικισμένοι δι' ἑρετῶν σπανίων,
διδάκτορες ἐβγήκαν τῆς Νομικῆς βαρβάρτοι,
κ₁' ἑστρώθη γιὰ τοὺς φίλους μιὰ τραπέζα γεμάτη.

Ὁ καλὸς μας τραδασοῦρος, ὁ σατυρικός Μανῆς,
ἑατρός ἐβγήκε πρώτος καὶ δεινὸς ἐν τοῖς δεινοῖς.

Ὁ Νεολόγος των Πατρων, πολὺ σπουδαῖον φύλλον
καὶ τῆς προόδου καύχημα τῆς ἑπαρχιακῆς,
ἐν τευχὸς πανηγυρικὸν ἐξέδωκε ποικίλον
πρὸς χάριν τῆς ἑκθέρσεως τῆς Βιοτεχνικῆς.